RNI No. MAHBIL /2009/37831

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण

भाग चार-ब

वर्षष १०, अंक १४४ (३)] बुधवार, ऑक्टोबर ९, २०२४/आश्विन १७, शके १९४६
[पृष्ठे ५, किंमत : रुपये ९.००

असाधारण क्रमांक ३८६

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांन्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग

मंत्रालय (विस्तार), मादाम कामा
मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,

मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ८
ऑक्टोबर, २०२४

अधिसूचना

क्रमांक सनिनि-१५२४/ प्र.क्र.११०/१३स.–महाराष्ट्र शासनास महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० (१९६१ चा महा.२४) चे कलम १६५ खालील उपकलम (१) व (२)अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा व त्यानुषंगाने प्राप्त इतर अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्र सहकारी संस्था नियम १९६१ मध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी उक्त अधिनियमाचे कलम १६५ चे उपकलम (३) मध्ये आवश्यक असल्यानुसार खालील नियमांचा मसुदा ज्या व्यक्तींना परिणामकारक होईल अशा व्यक्तींच्या माहितीसाठी प्रसिद्ध करण्यात आला आहे; आणि याद्वारे नोटीस देण्यात येते की, सदरचा मसुदा दिनांक ०९ नोव्हेंबर, २०२४ रोजी अथवा त्यानंतर महाराष्ट्र शासनामार्फत विचारात घेण्यात येईल.

२. अपर मुख्य सचिव (सहकार व पणन) सहकार,पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, विस्तार, मुंबई ४०० ०३२ यांना या मसुद्याच्या अनुषंगाने कोणत्याही व्यक्तीकडून कोणतीही हरकत अथवा शिफारस वर नमुद तारखेस अथवा त्यापुर्वी प्राप्त झाल्यास ती शासनामार्फत विचारात घेण्यात येईल.

प्रारूप नियम

१. या नियमांना महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) नियम २०२४ संबोधण्यात येईल.

२. महाराष्ट्र सहकारी संस्था नियम १९६१ (यानंतर "मुख्य नियम"असे संबोधण्यात येईल) मधील नियम ५३ नंतर खालील नियमाचा समावेश करण्यात येईल.

"**५३अ.** सहकारी जिल्हा संवर्गगग सेवा योजन निधीची स्थापना व निधीस द्यावयाच्या वार्षिक अंशदानाची कार्ययपद्धती :–

(१) जिल्हा देखरेख सहकारी संस्था अधिनियमाचे कलम ६९अ खालील उपकलम(४)अन्वये गठीत "सहकारी जिल्हा संवर्गगग सेवायोजन निधी" या नावाने जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेत बँक खाते सुरू करेल.

(२) कलम ६९अ चे उपकलम (५) अन्वये सहकारी जिल्हा संवर्गगग सेवा योजन निधीस द्यावयाचे अंशदान खालीलप्रमाणे राहील.

(अ) प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्था, मागील वर्षीच्या वार्षिक वेतनाच्या आधारे, संस्थेवर जिल्हा देखरेख सहकारी संस्थेकडील प्रतिनियुक्तीवर काम करणाऱ्या सचिवाच्या १५ महिन्यांच्या वेतनाइतपत व अन्य देयभत्या इतपत रक्कम सहकारी जिल्हा संवर्गगग सेवा योजन निधी या खात्यात जमा करील.

परंतु जिल्हा देखरेख सहकारी संस्थेने विकास सचिवास एकापेक्षा अधिक संस्थेत नेमणूक केली असल्यास उपरोक्त अंशदानाची रक्कम सदरच्या संस्थांमध्ये त्यांच्या आर्थिक स्थितीनुसार विभागण्यात येईल.

(ब) मुंबई जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक मर्यादित या बँकेव्यतिरीक्त इतर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका प्रतीवर्षी दि.३० सप्टेंबर रोजीच्या प्राथमिक कृषी पतपुरवठा संस्थामार्फत

वि¦तरीत अल्पमु ुदत शे ेतीकर्जाच्या व बिगर शे ेती कर्जाच्या एकू ूण ये ेणे े रकमे ेवर आणि दिनां ंक २८ ऑक्टोबर रोजीच्या मध्यमु ुदत शे ेती मागणी कर्जावर ०.१५ टक्के े दराने े अं ंशदान जमा करतील.

परं ंतु ज्या जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँ ँकां ंचा प्राथमिक कृ ृषी पतपु ुरवठा सं ंस्थामार्फत वि¦तरीत अल्प मु ुदत शे ेती कर्जाचा व्यवहार बँ ँके ेच्या बिगर शे ेती कर्जज व्यवहारापे ेक्षा जास्त आहे े अशा जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँ ँकां ंनी या अं ंशदानासाठी बिगर शे ेतीकर्जज वि¦चारात घे ेण्याची आवश्यकता असणार नाही.

(३) सहकारी जिल्हा सं ंवर्गगग से ेवायोजन निधीस द्यावयाचे े अं ंशदान प्राथमिक कृ ृषी सहकारी पतसं ंस्था सं ंस्था तसे ेच जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँ ँक तिच्या आर्थि िक स्थीतीनु ुसार एक रकमी अथवा दरमहा किं ंवा त्रै ैमासीक हप्त्याने े स्वनिधीतू ून भरणा करील. याप्रमाणे े अं ंशदानाचा भरणा करताना सं ंस्था तथा बँ ँक मागील आर्थीक वर्षामध्ये े प्रत्यक्ष वसू ूल झाले ेल्या कर्जामधील पीक कर्जासाठीच्या दोन टक्के े व्याज गाळ्याच्या व मध्यम मु ुदत कर्जाच्या बाबतीत जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँ ँके ेच्या कर्जज धोरणानु ुसार असणारा व्याज गाळा वि¦चारात घे ेईल.

(४) जिल्हा दे ेखरे ेख सहकारी सं ंस्थे ेस सं ंलग्न असले ेली प्राथमिक कृ ृषी सहकारी पतसं ंस्था तसे ेच जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँ ँक सं ंवर्गगग से ेवायोजन निधीमध्ये े जमा करावयाची अं ंशदानाची रक्कम प्रतीवर्षी ३१ डिसें ंबर पु ुर्वी भरणा करे ेल.

(५) प्रत्ये ेक वर्षाच्या अखे ेरीनं ंतर ये ेणाऱ्या ३१ ऑक्टोबर पु ुर्वी प्रत्ये ेक प्राथमिक कृ ृषी सहकारी पतसं ंस्था तसे ेच जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँ ँक त्यावर्षी द्यावयाच्या अं ंशदानाची रक्कम ठरवि¦ण्यासाठी आवश्यक असणारी माहिती सं ंबं ंधीत जिल्हा दे ेखरे ेख सहकारी सं ंस्थे ेस पु ुरवील. सं ंबं ंधीत दे ेखरे ेख सं ंस्था या माहितीची छाननी करील व त्या प्राथमिक कृ ृषी सहकारी पतसं ंस्थे ेने े तसे ेच जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँ ँके ेने े द्यावयाची त्या वर्षाच्या अं ंशदानाची तसे ेच अं ंशदान थकबाकीची रक्कम निश्चीत करे ेल. जिल्हा दे ेखरे ेख सहकारी सं ंस्था प्रतिवर्षी ३१ डिसें ंबरपू ूर्वी निश्चि ित के ेले ेले े अं ंशदानाची मागणी करण्याबाबतची नोटीस प्राथमिक कृ ृषी सहकारी पतसं ंस्था व जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँ ँके ेवर बजावील. प्राथमिक कृ ृषी सहकारी पतसं ंस्था तसे ेच जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँ ँक त्या वर्षासाठी दे ेय असणारे े अं ंशदान सं ंबं ंधीत जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी

बँकेतील "सहकारी जिल्हा संवर्गगग सेवायोजन निधी" या खात्यात जमा करील.

(६) प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्थेमार्फफत सदर निधीमध्ये द्यावयाचे अंशदान भरणा न केल्यास संबंधीत जिल्हा देखरेख सहकारी संस्थेस संबंधीत संस्थेवर प्रतीनियुक्तीद्वारे नियुक्त केलेल्या सचिवास परत बोलवि¦ता येईल.

(७) कोणतीही जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लगत पूर्वीच्या पोटनियमात तरतुद केल्याप्रमाणे वार्षिक अंशदान देण्यात कसुर करील त्याबाबतीत, जिल्हा देखरेख सहकारी संस्था याबाबतचा अहवाल निबंधकास सादर करील.

(८) वरील उपनियम (४) मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे अंशदानाची रक्कम भरणा करणाऱ्या संस्थांच्या सचिवांचे वेतन या निधीमधुन केले जाईल.

(९) सदरचे नियम हे राज्यातील सर्वव प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्था तसेच मुंबई जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेे व्यतिरीक्त जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांना लागू राहतील.

"**५३ब.सचिवांची भरती.**– जिल्हा देखरेख सहकारी संस्था सरळसेवेद्वारे अथवा प्राथमिक कृषी पतपुरवठा संस्थेने नियुक्त केलेल्या सचिवांमधून नामनिर्देशनाद्वारे सचिवांची भरती करेल. शासन नेमणुक करावयाच्या गटसचिवांची संख्या, त्यांची शैक्षणिक अर्हता व अनुभव, भरती व नामनिर्देशनाची कार्ययपद्धती आणि सेवेच्या शर्ती बाबत सर्ववसाधारण किंवा वि¦शेष मागगदर्शशक तत्वे वि¦हीत करेल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

डॉ.
राजगोपाल
देवरा,
शासनाचे
अपर मुख्य
सचिव.

भाग चार-ब-३८६–२

CO-OPERATION, MARKETING AND TEXTILES DEPARTMENT

Mantralaya (Annex), Madam Cama Marg, Hutatma Raguru Chowk,
Mumbai 400 032, Dated the 8th October 2024.

NOTIFICATION

Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960.

No. Sanini-1524/C.R.110/13C.– The following draft of rules further to amend the Maharashtra Co-operative Societies Rules, 1961, which the Government of Maharashtra proposes to make in exercise of the powers conferred by sub-sections (*1*) and (*2*) of section 165 of the Maharashtra Co-operative Societies Act,1960 (Mah. XXIV of 1961), and of all other powers enabling it in that behalf, is hereby published, as required by sub-section (*3*) of section 165 of the said Act, for the information of all the persons likely to be affected thereby; and notice is hereby given that the said draft will be taken into consideration by the Government of Maharashtra on or after the 09th November, 2024.

2. Any objection or suggestion, which may be received by the Additional Chief Secretary (Co-operation and Marketing), Co-operation, Marketing and Textile Department, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mantralaya, Annexe, Mumbai 400 032, from any person with respect to the said draft on or before the aforesaid date, will be considered by the Government.

DRAFT RULES

1. These rules may be called the Maharashtra Co-operative Societies (Amendment) Rules, 2024.

2. In the Maharashtra Co-operative Societies Rules, 1961 (hereinafter referred to as "the principal Rules") after rule 53, the following rules shall be inserted, namely :–

"**53A** Establishment of Co-operative District Cadre Employment Fund and Manner of annual contribution to be made to the fund.–

(1) The District Supervision Co-operative Society shall open an account in the name of the "Co-operative District Cadre Employment Fund" established by it under sub-section (*4*) of section 69A of the Act, in the District Central Co-operative Bank.

(2) The rate of contribution payable to the Co-operative District Cadre Employment Fund under sub-section (*5*) of section 69A shall be as follows, namely:-

(*a*) The Primary Agricultural Credit Society, shall on the basis of the previous years annual salary of the secretary deputed by the District Supervision Co-operative Society, contribute to the Co-operative District Cadre Employment Fund 15 months salary and other payable allowances to the Secretary :

Provided that, if the District Supervision Co-operative Society has nominated one secretary on more than one Primary Agricultural Credit Societies then the above contribution shall be divided amongst those societies based upon their financial position.

(*b*) All District Central Co-operative Banks, excluding the Mumbai District Central Co-operative Bank Limited shall deposit the contribution in the Co-operative District Cadre Employment Fund at the rate of 0.15 percent of short term agricultural and non-agricultural loans disbursed through Primary Agricultural Credit Societies and which are outstanding as on 30th September each year and that of medium term loans due for recovery as on the 28th October in each year:

Provided that, the District Central Co-operative banks having short term agricultural loans disbursed through Primary Agricultural Credit Societies more than that of non-agricultural loans shall not be required to consider non-agricultural loans for the purpose of such contribution.

(3) The contribution to be paid to the Co-operative District Cadre Employment Fund shall be paid from the own funds in lumpsum or in monthly or quarterly installments

depending on the financial position of the Primary Agricultural Credit Society or the District Central Co-operative Bank, as the case may be. While paying the contribution, the society or the bank will take into consideration the two percent interest margin available on crop loans actually recovered in the previous financial year and in case of medium term loans the available interest margin as per the loan policy of the District Central Co-operative Bank.

(4) The Primary Agricultural Credit Society affiliated to District Supervision Co-operative Society as well as District Central Co-operative Bank shall pay the annual contribution in the District Cadre Employment Fund before 31st December every year.

(5) The Primary Agricultural Credit Societies as well as the District Central Co-operative Bank, before 31st October following the end of each year, shall furnish to the District Supervision Co-operative Society the information necessary for determining the amount of contribution to be paid for that year. After receiving such information, the concerned supervision society will scrutinize the same and determine the amount of contribution and arrears of contribution for that year to be paid by the Primary Agricultural Credit Society and by the District Central Co-operative Bank. Before 31st December, the District Supervisory Co-operative Society shall serve a notice of demand for payment of fixed contribution on the Primary Agricultural Credit Society and the District Central Co-operative Bank. The Primary Agricultural Credit Society and District Central Co-operative Bank shall pay the amount of contribution due for that year in the "Co-operative District Cadre Employment Fund" account in the District Central Co-operative bank.

(6) In case of non-payment of contribution to the said fund by the Primary Agricultural Credit Society, the Secretary appointed on deputation may be recalled by the concerned District Supervisory Co-operative Society.

(7) In case, any District Central Co-operative Bank defaults in paying the annual contribution as provided in the preceding sub-rule (2), the District Supervision Co-operative Society shall submit a report thereof to the Registrar.

(8) The salaries of the Secretaries of the societies paying the annual contribution as mentioned in sub-rule (4) above shall be paid from this fund.

(9) These rules shall be applicable to all the Primary Agricultural Credit Societies and District Central Co-operative Banks other than Mumbai District Central Co-operative Bank.

53B. Recruitment of Secretaries.- The District Supervision Co-operative Society shall recruit secretaries by direct recruitment or by nomination from amongst the secretaries appointed by Primary Agricultural Credit Societies. The Government may provide general or special guidelines for total number of group secretaries to be appointed, their educational qualification and experience, recruitment and nomination procedure and service conditions."

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

Dr. RAJAGOPAL DEVARA,
Additional Chief Secretary to Government.

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004. EDITOR : DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE.